

---

---

## **ZDRAVICA...**

• • • • •

**Komu najpred veselo  
zdravljico, bratje! čmo zapet'?**

**Bog našo nam deželo,  
Bog živi ves slovenski svet,  
brate vse,  
kar nas je  
sinov sloveče matere!**

• • • • •

France Prešeren

---

---

Številka 5

# **VESTNIK**

Letnik XI. 1966

**GLASILO SLOVENSKEGA DRUŠTVA MELBOURNE**

V A S    V A B I    N A

\*\*\*

pod naslovom:

PRIPELJITE SVOJE PRIJATELJE!

## SLOVENCEM V MELBOURNU

Slovensko društvo v Melbournu je društvo Slovencev za Slovence in je bilo prvo slovensko društvo ustanovljeno v Avstraliji. Obstoji že dvanajst let in je nepolitična organizacija, ki družbi Slovence brez ozira na njihova osebna, verska ali politična prepričanja in ne glede na to, kaj je kdo bil in iz kakšnih razlogov je zapustil domovino. Edini namen S.D.M. je gojiti slovensko tradicijo in nuditi našim ljudem v tujini priliko, da se najdejo in pozabavajo v domačem okolju in med slovenskimi prijatelji, ki govore isti jezik in prepevajo iste pesmi.

V ta namen prireja društvo plesne zabave, izlete in kulturne prireditve. Stremi za tem, da napravi zabave v bodočnosti boljše in veselejše in morda v primernejših dvoranah. Kulturnih akcij in večerov bo več in vsebina pestrejša, tako, da bo lahko zadovoljila ljudi najrazličnejših okusov. Društvo je vzpostavilo in podprlo gledališko skupino, ki se je v preteklosti tako lepo predstavila naši publiki. Stremi za tem, da napravi Slovensko gledališče v Melbournu trajno ustanovo, ki bo nudila gledalcem vsako leto nekaj odrskih uprizoritev izvirnih slovenskih iger in dram.

Društvo je začelo akcijo za Slovenski dom, ki ga še vedno odplačuje in ki bo nekega dne ponos nas vseh - slovensko središče v Viktoriji, okrog katerega se bomo zbirali in ki nam bo uteha v tej deželi, tako daleč od naših gora in naših planin.

Odbor društva tvorijo ljudje, ki delajo prostovoljno in brez osebnih koristi. Ves čisti dobiček prireditev gre v koristen namen: za organiziranje kulturnih prireditev, za gledališče in za odplačevanje Slovenskega doma, za katerega dolgujemo še preko 6000 dolarjev.

Ves uspeh društva zavisi od podpore, ki jo društvo dobi od samih Slovencev. Čim večji bo obisk na prireditvah in čim več plačujočih članov bo društvo imelo, tem prej bodo lahko naši cilji ostvarjeni in doseženi. Članarina je majhna: 3 dolarje na leto za samce in 4 dolarje za družine. Vpišite se v naše društvo in ne stojte ob strani. Tudi z delom nam lahko pomagate; pri organizaciji društvenih prireditev je vedno potreba po delovnih rokah.

Izpolnite prijavnico in včlanite se. Če pa ne želite postati član društva, dajte nam Vaš naslov, da Vam bomo lahko pošiljali naša obvestila, kajti naše prireditve Vas bodo nedvomno zanimale. In če ste spremenili Vaš naslov ker ste se preselili, obvestite nas o tem, da nam pošta ne bo vračala pisem.

S slovenskim pozdravom!

Odbor  
Slovenskega društva  
v Melbournu

## VSE OGLE PODPRIMO !

Pregovor imamo Slovenci, ki pravi, da žena pri hiši tri ogle podpira. Kot vsi pregovori, iz katerih govori v stoletjih z iskušnjami nabrana ljudska modrost, nam tudi ta daje važen nauk za življenje. Žena in mati je tista, od katere zavisi, da ostane ta dom in družina to, kar jima je namenjeno po zakonih narave. Družina je temelj, na katerem počiva nadaljni razvoj in obstoj naroda, trden dom je ambient, v katerem družina najboljše uspeva. Čim trdnjša je družina, toliko močnejši je narod; čim solidnejši je dom, toliko več dobrobiti je v narodu.

Ženi, v mnogo večji meri kot možu, je narava poverila dolžnost, da vzdržuje enotnost družine, da ustvari v domu tisto vzdušje, v katerem bo družina najbolje uspevala, se razvijala in se končno razdvojila v nove družine. Možu je v glavnem le naloženo, da to družino oskrbuje, ji pripravi ognjišče in jo ščiti. Žena pa je ta, ki gleda, da ogenj na tem ognjišču vedno svetlo plapolja.

Slovenska žena in mati se je skozi stoletja zavedala te naloge. Bila je delavna in zvesta družica možu in dobra mati. Medtem, ko se je slovenski mož v teku zgodovine z največjim naporom, pod težkimi pogoji boril za svoj narodnostni in gospodarski obstanek in osamosvojitve, mu je žena stala ob strani in skrbela, da mu dom ostane dom in otroci Slovenci.

Naš narod se dobro zaveda plemenite vloge slovenske žene. Zato ji njegovi glasniki v prozi in poeziji pojejo slavospeve. In že goli besedi mati in žena imata melodičen prizvok, poln tihe in globoke ljubezni.

Kot v družini, tako igra žena tudi v večjih družabnih enotah važno vlogo. V društvih in drugih organizacijah je njeno delo prav tako plodovito, kot v največji naravni enoti: narodu. Tudi na teh poljih je naša slovenska žena bila na svojem mestu. Brez njene dejavnosti naše kulturne, dobrodelne, verske, telesnovzgojne in tudi politične organizacije ne bi mogle biti kar so bile. Akt majske deklaracije, leta 1917, ko so slovenske žene nabrале na tisoče podpisov, zahtevajoč svobodo slovenskega naroda, je morda edinstven v svetovni zgodovini.

Tudi v emigraciji slovenska žena ni zanemarila svojega poslanstva. Po njeni zaslugi je danes po celem svetu na tisoče domov, kjer govore slovensko in kjer se vzdržujejo naše tradicije. V splošnem moralnem propadanju, v nesolidnosti zakonov, slovenska družina v širokem svetu zavzema zavidanja vredno mesto. Slovenski domovi so tam, kjer žene - ve za svoje mesto, zvesto stojijo možu ob strani in se zna nesebično prilagoditi novim življen-

skim razmeram, trdni kot skala. Pravtako je na družabnih poljih naša žena po svetu neumorna. Slovenski časopisi iz Argentine, Kanade in Združenih držav Amerike ter drugod nam to dokazujejo. Slovenske ženske organizacije, dobrodelne in družabne, otroški vrtci ter šole so močno razvite po vseh delih sveta.

Kaj pa slovenska žena v Melbournu? Lahko rečemo, da je, kar se tiče svoje družine in svojega doma, vredna svojih rojakinj po svetu. Na žalost pa daleč zaostaja za lepimi zgledi na društvenem polju. Razen poedink, ki že vsa leta rade priskočijo na pomoč S.D.M., se ne moremo pohvaliti z uspešnim številom sodelavk. Kaj ne bi bil že čas, da se po desetih letih obstoja našega društva ustanovi vsaj ženska sekcija, ki ne samo, da bi lahko imela ogromno polje delovanja, nego bi s svojim obstojem poživila vse delo društva in mu dala zagon in podporo, kot jo žena daje v družini. Pač smo imeli lepo število posameznih neporočenih rojakinj, ki so se začasno aktivno udejstvovale pri društvu. Toda čim so stopile v zakonski stan, je njih delo za skupnost prenehalo, in ne samo to, za seboj so potegnile tudi svoje može. Težko je najti opravičilo za to. Dejstvo je, da prva leta v zakonu vzamejo obema zakoncema mnogo časa in energije. Saj je treba ustvariti dom v največ primerih iz nič. In razumljivo je, da se mladi pari le na ta način pribore do svoje strehe, da oba zakonca s trdim delom prislužita potrebno gotovino za prvi depozit. Potem sledi odplačevanje hiše in nabava vseh potrebščin od žlice do pohištva. Razumljivo je, da samo z zaslužkom ene osebe vse to ni mogoče in da je mladi ženi naloženo dvojno delo, delo gospodinje in delavke.

To deloma opravičuje odsotnost vsaj nekaterih naših žena pri društvenem delu. Vendar ne popolnoma, kajti kljub zaposlenosti bi si še vedno lahko utrgala nekaj časa, da bi skupaj z voljnimi rojakinjami bile v pomoč pri delu za slovensko skupnost v Melbournu. Posebno tiste, ki imajo že kolikortoliko urejene domove in ki ne hodijo v službe, bi morale prevzeti inicijativo in stvoriti svojo grupo, ki bi bila jedro okoli katerega bi se lahko s časom razvila močna ženska organizacija.

Polje udejstvovanja je neomejeno, čeprav bi bila največja nujnost osnovati učinkovito karitativno dejavnost. Prav tako bi bile lahko v pomoč pri vsem društvenem delu. Če ne z drugim s svojo prisotnostjo in nasveti bi gotovo vlile novega elana in energije ostalim sodelavcem. Njih prisotnost bi dala društvu domačnost, ki jo le žena zna ustvariti v družini.

Čas je, da se naše slovenske žene in dekleta v Melbournu zganejo in aktivno podpro našo tukajšno slovensko družino, slovensko organizacijo v Melbournu, našo hišo, tako da bo res podprta na vseh štirih oglih.

- nč

V prvem času našega bivanja v novi deželi smo občutili svojo narodno zavest, kot malo kdaj poprej. Tako vzvišene smo se pričeli čutiti, ko smo primerjali kulturno stopnjo svojega naroda z nam težko razumljivim življenjskim načinom tukajšnjega prebivalstva. Njihova hrana je smrdela po kuštrunu, oštarije so zapirali ob šestih popoldne ravno ob času, ko nas šele prijema prava žeja, po levi strani ceste so vozili in čudno so skomizali in mezikali v pozdrav. Nogomet so igrali z rokami, žoga jim je bila jajčasta in delali so se kot, da razumejo "cricket".

Zviška smo gledali na uboge domačine in ponosni smo bili na same sebe, svoje prednike in potomce. Žaljivo bi se nam zdelo takrat, pravo izdajstvo, če bi se kdo upal trditi, da bodo naši otroci imeli težave z maternim jezikom.

Danes to ni več izdajstvo ampak bridka resnica. Bodimo si odkriti: mnogi izmed naših otrok, rojenih v Avstraliji, sploh ne razumejo našega jezika, in tisti, ki so ga zmožni v večji ali manjši meri, ga ne govore zaradi sebe samih, ampak staršem na ljubo. Nam je blizu stara domovina, ker jo nosimo v svojih srcih, našim otrokom pa pomeni neko deželo daleč, daleč, na drugem koncu sveta. V najboljšem primeru si jo morejo predstavljati kot nekakšno obljubljeni deželo, ljubezni do nje pa ne morejo občutiti, kot mi. In jezik te dežele jim je prav tako tuj, če ga ne slišijo govoriti, razen včasih med starši.

Zato ne moremo prehvaliti naporov in truda slovenskih sester, da v svoji nedeljski šoli vzbude naši mladini zanimanje do rodnega jezika. To ni šola, ki bi mučila otroke s piljenjem besed in suhoparno slovnico, ampak jih vzpodbuja k uporabi slovenščine v razgovoru.

Nedavna vprizoritev "Pavelčkove čarobne piščali", ki je bila nedvomno pripravljena z neznanskim trdom in potrpljenjem, je mnogo doprinesla k zbližanju s slovenščino, ne le tistih otrok, ki so imeli priliko posecati šolo in sodelovati pri igrici, ampak tudi onih, ki so bili prisotni le kot gledalci. Res je, izgovorjava ni bila prav kakor smo je bili nekdanj vajeni na ljubljanskih odrih. Vsa mogoča in nemogoča narečja smo slišali od nadebudnih igralcev, a če upoštevamo, da so mnogi od njih prvič naleteli na dobršen del izrazov, ki so jih morali uporabljati v igri, moramo prav iskreno čestitati šolskim sestram k doseženemu uspehu. In nič manj mladim

igralcem k njihovi trajnosti in pogumu.

Nimamo namena podajati gledališke kritike, zato ne bomo omenjali imen, a reči moramo, da so se vsi potrudili in prav dobro odrezali, tako Pavelček sam, kakor vsi ostali v manjših vlogah in nikakor ne smemo pozabiti mladega harmonikarja in malega, a junaškega pevca, ki sta nas zabavala med odmori.

Igrica je bila malo zakasnela proslava očetovskega dne, a prepričani smo, da je pripravila prav toliko veselja tudi materam in številnim ostalim sorodnikom, ki so napolnili dvorano. Pa tudi, če ne bi imela drugih uspehov, vsaj malemu delu naših otrok je potrdila dejstvo, da so še drugi otroci, ki govorijo slovensko in ta ugotovitev vzbuja več narodne zavesti kot nešteta prizadevanja staršev samih.

Čemu nam bodo slovenski domovi, cerkve in društva, če jih ne bomo imeli izročiti nekoč onim, ki jih bodo znali ceniti in bodo spoštovali svojo krvno pripadnost. Tudi, če bodo igrali avstralski nogomet in jim bo ugajal duh po koštrunu.

## MIKLAVŽEVANJE ZA OTROKE

Kot prošlo leto, bo Slovensko društvo v Melbournu tudi letos priredilo MIKLAVŽEVANJE ZA OTROKE.

Po slovenski maši, v nedeljo 4. decembra t. l., ki bo v hrvaški cerkvi v Clifton Hillu, bo sveti Miklavž prišel z vsem svojim nebeškim spremstvom in obdaroval vse otroke, ki so se med letom lepo obnašali in svoje starše pridno ubogali.

Starši! Napravite svojim otrokom veselje in spomnite se naše lepe navade, ki Vam je doma kot otrokom prinašala vsako leto toliko radosti.

Darila bomo sprejemali v Slovenskem domu med 1. in 3. decembrom, lahko jih pa tudi prinesete s seboj in nam jih izročite za razdelitev pred samo mašo 4. decembra.

Odbor S.D.M.

V zadnjem času smo opazili v dnevnem časopisju v poročilih s sodišča med imeni ljudi, ki so bili kaznovani radi kršitve zakonov o nošenju orožja, tudi nekaj slovenskih priimkov.

Pomlad je tu in vreme je iz dneva v dan vse lepše. Marsikoga bo zamikalo, da prebije soboto ali nedeljo na svežem zraku in marsikdo bo nesel na izprehod tudi svojo puško, da da duška svojim lovskim nagonom ali da se pobaha pred svojimi prijatelji, kako dobro: "nišani".

Ne pozabite: Ob nedeljah je v Avstraliji prepovedano nositi strelno orožje (niti ne, če je zamotano v papirnatem zavoju). Če greste na izlet v nedeljo, pustite puške doma.

Za malokalibrsko orožje in lovsko puško dovoljenja niso potrebna, potrebujete ga pa za kaliber .303. Revolverji so za navadnega zemljana prepovedano orožje, ne glede na kaliber (samo osebe, ki jih rabijo pri izvrševanju njihovega poklica dobe posebno dovoljenje). Če imate slučajno doma revolver, predajte ga na najbližji policijski stražnici; nič se vam ne bo zgodilo in izognili se boste vsaki nevarnosti, kajti če vas nekdo ovadi ali policija pri vas najde revolver, vam ječa ne uide.

Kadar greste na lov na zajce, ne pozabite, da nimate pravice hoditi in streljati po privatnih travnikih in posestvih brez dovoljenja lastnika. Ustavite se pri kmetovi hiši in pobarajte ga za dovoljenje, saj vam ga bo rad dal; vesel bo, če mu pobijete nekaj zajcev, ki mu škodo delajo. Povedal vam bo tudi, katerih travnikov se morate izogniti, ker ima tam krave ali ovce. In ne vstopajte v tuje hiše s puško v roki; pustite jo v avtomobilu. Nikdar ne hodite okrog z nabito puško in ne streljajte v bližini cest, kjer bi bili drugi ljudje v nevarnosti. Ne streljajte v zrak, ker ne veste, kje bo krogla končala.

Če radi streljate v tarčo za šport, pridružite se kakšnemu strelskemu društvu, kjer vam bo za nizko članarino na razpolago strelišče, pa še municijo boste lahko dobili po znižani ceni, med drugimi ugodnostmi.

VSEM, KI NAMERAVAJO POTOVATI NA OBISK V DOMOVINO.....

ponavljamo, da po odločbi letalskih družb samo tisti, ki so bili člani društva najmanj 6 mesecev lahko potujejo v Jugoslavijo po znižani ceni kot člani skupine, ki jo bo S.D.M. organiziralo za prihodnje leto. Zadnji datum za vpis v društvo je 31. december 66.

Pohitite, da ne zamudite.

Odbor.

## SLOVENSKO DRUŠTVO

### V MELBOURNU

bo v decembru imelo sledeče plesne prireditve :

#### MIKLAVŽEV VEČER

dne 3. decembra t.l. ob 7.30 uri zvečer,  
v MARIANNA HALL, Monash street,  
S u n s h i n e . V odmoru bo Miklavž delil  
darila, ki morajo biti v rokah odbora pred pričetkom  
zabave; lahko jih tudi prinesete v Slovenski Dom.

#### ŠTEFANOVANJE

dne 26. decembra t.l.  
v WANDIN EAST,  
ki se začne ob 3. uri popoldne  
s piknikom na prostem  
in se nadaljuje zvečer  
s p l e s o m v dvorani.

#### SILVESTROVANJE

dne 31. decembra t.l. ob 7.30 uri zvečer,  
v PENVILLE HALL, 6 a Connans road,  
P a s c o e v a l e .

Na vseh prireditvah bo igral domači orkester.  
Za pijačo in jedačo bo dobro poskrbljeno.  
Vstopnice za "Silvestrovanje" bodo v predprodaji  
od 1. decembra dalje v Slovenskem Domu v Melbournu  
( telefon : 38 1679 ).

Vljudno Vas vabi

Odbor S.D.M.

\* \* \* \* Upravni odbor je v spisek članov S.D.M. uvedel 15 novih imen. Sledi rojaki in rojakinje so pristopili: ga. K. Hartner in ga. A. Jurič, gospodje F. Jeklar, S. Osovníkar, F. Baudež, B. Miočević, J. Živec, J. Mari, Z. Lukan in družine: F. Kastelic, M. Hartner, F. Godlar, O. Vidmajer, S. Matak in J. Golenko.

\* \* \* \* Zadnja zabava S.D.M. 15. oktobra t.l. v Sunshine-u je prav lepo uspela. Obiskovalcev je bilo preko 200, kar je za to majhno dvorano kar pravo število in v društvenem skladu je ostalo 111.22 dolarjev čistega dobička. Med obiskovalci smo opazili tudi nekaj starih prijateljev, ki smo jih že nekaj let sem pogrešali v naši sredi. Vsem lepa hvala za obisk, prav posebna zahvala pa vsem tistim, ki so nam po zabavi pomagali tako hitro pospraviti dvorano.

\* \* \* \* V nedeljo, dne 6. novembra smo Slovenci spet poromali na keilorsko pokopališče, da se spomnimo svojih pokojnih, kot smo se jih doma spominjali vsako leto Vernih duš dan. Preko 200 ljudi se je nabralo ob križu na pokopališču, kjer število slovenskih grobov iz meseca v mesec raste. Slovenski cerkveni pevski zbor je zapel nekaj pesmi, g. pater Bazilij pa je opravil molitve za umrle in blagoslovil grobove.

Po svečanosti na groblju se je večina ljudi podala v Sunbury, kjer je imela ob zelo ugodnem vremenu Katoliška cerkev evharistični kongres, ki so ga je udeležilo ogromno število ljudi, med njimi tudi zelo lepo število novih naseljencev. Sprevod je bil pester in Poljaki, Italijani, Hrvati, Grki, Ukrajinci itd. v raznobarnih narodnih nošah so doprinesli k slikovitosti festiva. Slovenske narodne noše so bile v sprevodu prav dobro zastopane (okrog 15) in gledalcev je bilo toliko, da je trajalo precej časa, da so se na poti domov njihovi avtomobili zvrstili in poredili po cestah.

\* \* \* \* Režiser g. Ivan Valenčič nam je povedal, da se bo naša grupa odrskih igralcev, ki so se z "Glavnim dobitkom" in "Desetim bratom" tako lepo postavili, v kratkem lotila priprav za novo igro, ki bo na prihodnjem sporedu slovenskega odra v Melbournu. Če ste že kdaj igrali na odru ali če imate veselje za dramsko udejstvovanje, pridružite se jim. Vlog in zanimivega dela je na razpolago dovolj. Telefonirajte v Slovenski Dom (Tel. 381679) ali pišite na naš naslov.

\* \* \* \* Slovensko društvo išče nekaj usmiljenih in dobrosrčnih pleskarjev - dobrovoljcev, za obarvanje dveh sobic v Slovenskem domu, katerih stena in pa stropi so resnično v usmiljenja vrednem stanju. Materijal bomo oskrbeli. Pomoč za popravo zidov smo že našli.

\* \* \* \* Slovenska knjižnica z lepim številom slovenskih knjig je na razpolago v Slovenskem domu vsem, ki bi radi čitali v materinem jeziku. Naš knjižničar g. Ašenberger vam bo z veseljem postregel.

Naprošamo tudi vse tiste, ki so pozabili vrniti naše knjige, ki so si jih izposodili, naj nam jih čimprej vrnejo. Tudi drugi bi radi prečitali in čakajo na knjige, ki verjetno leže na vaših policah.

Tajnik.

Če hočete postati član Slovenskega društva v Melbournu, izpolnite spodnjo prijavnico in pošljite jo na naslov:  
SLOVENIAN ASSOCIATION  
371a Park Street, North Carlton, N.4.

---

P R I J A V N I C A

v članstvo SLOVENSKEGA DRUŠTVA v Melbournu

IME IN PRIIMEK .....

KRAJ ROJSTVA ..... DATUM ROJSTVA .....

NARODNOST ..... DRŽAVLJANSTVO .....

STALNI NASLOV .....

.....

POKLIC ..... STAN .....

ČLANI DRUŽINE .....

(Ime in priimek članov družine)

.....

ZANIMAM SE ZA.....

(šport, petje, literaturo, dramatiko, glasbo itd.)

PODPIS:

Odreži in pošlji kot potrebno!

---

S P R E M E M B A N A S L O V A

Podpisani: .....(Ime in priimek)

obveščam, da je moj novi naslov: .....

.....

Moj stari naslov je bil: .....

.....

Podpis: .....